

การเฝ้าระวังความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ถั่งเช่าที่มีจำหน่ายในประเทศไทย

บทความงานวิจัยสู่สาธารณะ | คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |

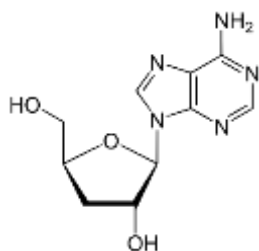
มยุรี ตั้งเกียรติกำจาย และ สลิตา วีระเสถียร

Cordyceps sinensis

Cordyceps militaris

คอร์โดซิพิน
cordycepin

<https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/cordyceps-militaris-traditional-chinese-herbs-vector-36357713>
<https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/cordyceps-ophiocordyceps-medicinal-mushroom-vector-19204682>

ความจำเป็นของการเฝ้าระวังถั่งเช่าที่มีจำหน่ายในประเทศไทย

- ถั่งเช่าเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่นิยมในประเทศไทย ด้วยคำโฆษณาว่าช่วยฟื้นฟูไต รักษาเบาหวาน และเสริมภูมิคุ้มกัน จนมีผู้บริโภคจำนวนมากหันมารับประทาน แต่แพทย์เริ่มพบผู้ป่วยไตวายเฉียบพลันหลังบริโภคถั่งเช่า สร้างข้อสงสัยถึง คุณภาพและความปลอดภัย ของผลิตภัณฑ์ที่วางขาย

สายพันธุ์ถั่งเช่า

- ถั่งเช่าทิเบต (*Cordyceps sinensis*): หายาก แพง อาจปนเปื้อนสารหนู
- ถั่งเช่าสีทอง (*Cordyceps militaris*): เพาะเลี้ยงได้ ปลอดภัย ราคาถูก มีสารสำคัญชื่อ “คอร์โดซิพิน” สูง

แม้คอร์โดซิพินจะมีประโยชน์ เช่น ด้านการอักเสบและยับยั้งมะเร็ง แต่หากบริโภคในปริมาณสูง อาจ ทำให้ไตวาย ได้ เช่นเดียวกับการใช้ยาต้านอักเสบบางชนิด

ผลวิจัยจาก 65 ผลิตภัณฑ์ถั่งเช่าในไทย

พบข้อกังวลหลายประการ:

- 58.5% มีคอร์โดซิพิน
- 52.3% ผสมถั่งเช่าสีทอง
- 51.4% ระบุสายพันธุ์ไม่ตรงกับฉลาก
- 10 ผลิตภัณฑ์ ไม่พบถั่งเช่าเลย!
- 43% ไม่ระบุสายพันธุ์บนฉลาก
- 21.5% ฉลากไม่ครบตามกฎหมาย (ขาดข้อความ “ไม่มีผลในการรักษาโรค”)
- 11% ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับ อย. หรือใช้เลขทะเบียนปลอม
- 6.2% ปลอมปนยาสเตียรอยด์
- 72.3% โฆษณาออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาต
- คำโฆษณาเกินจริงที่พบบ่อย:
 - ลดน้ำตาลในเลือด (11%)
 - เสริมภูมิคุ้มกัน (11%)
 - ลดไขมัน (8%)
 - เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ (8%)
 - ฟื้นฟูไต (7%)

ข้อเสนอเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

- ประชาชนควรเลือก ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง และไม่หลงเชื่อคำโฆษณาเกินจริง
- ผู้ป่วยควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร ก่อนใช้
- หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะ อย. ควรเร่ง พัฒนาระบบเฝ้าระวังหลังการขาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

ผลกระทบจากงานวิจัยนี้

- ส่งเสริมความตระหนักรู้ด้าน สุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค
- สนับสนุนให้เกิด นโยบายที่ชัดเจนและเข้มงวด ในการควบคุมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร